

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2009 vp

Hallituksen esitys Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltaan, Itävallan, Puolan, Slovenian, Slovakian, Suomen ja Ruotsin Euroopan unioniin liittymisestä johtuvia muutoksia ja tarvittavia korvaavia mukautuksia koskevien sopimusten hyväksymisestä, jotka on tehty Amerikan Yhdysvaltojen, Argentiinan, Australian, Brasilian, Ecuadorin, Filippiinien, Hongkongin (Kiina), Intian, Japanin, Kanadan, Kiinan, Kolumbian, Korean tasavallan, Kuuban, Sveitsin, Taiwanin, Penghun, Kinmenin ja Matsun erillisen tullialueen (Kiinan Taipei) ja Uuden-Seelannin kanssa GATS-sopimuksen XXI artiklan perusteella, sekä laiksi sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 5 päivänä helmikuuta 2009 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltaan, Itävallan, Puolan, Slovenian, Slovakian, Suomen ja Ruotsin Euroopan unioniin liittymisestä johtuvia muutoksia ja tarvittavia korvaavia mukautuksia koskevien sopimusten hyväksymisestä, jotka on tehty Amerikan Yhdysvaltojen, Argentiinan, Australian, Brasilian, Ecuadorin, Filippiinien, Hongkongin (Kiina), Intian, Japanin, Kanadan, Kiinan, Kolumbian, Korean tasavallan, Kuuban, Sveitsin, Taiwanin, Penghun,

Kinmenin ja Matsun erillisen tullialueen (Kiinan Taipei) ja Uuden-Seelannin kanssa GATS-sopimuksen XXI artiklan perusteella, sekä laiksi sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 229/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- kaupallinen neuvos Kimmo Sinivuori ja kaupallinen sihteeri Kristiina Kauppinen, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan yhteisön ja sen 25 jäsenvaltion 17 Maailman kauppajärjestön jäsenen kanssa tekemät sopimukset, jotka käsittelevät vuosina 1995 ja 2004 Euroopan unioniin liittyneen 13 valtion Maailman kauppajärjestössä tekemien, palvelukauppaa koskevien sitoumusten muuttamista, sekä lain sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimukset ovat keskenään samansisältöiset.

Sopimusten myötä 13:n vuosina 1995 ja 2004 Euroopan unioniin liittyneen jäsenvaltion Maailman kauppajärjestössä tekemät palvelukauppaa koskevat sitoumukset yhdistetään Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden yhteiseen sitoumusluetteloon. Edellisen monenkeskisen neuvottelukierroksen päättyessä vuonna 1994 mainitut 13 valtiota eivät olleet vielä unionin jäsenvaltioita, mistä johtuen näiden sitoumukset sisältyvät kunkin valtion omaan sitoumusluetteloon.

Sitoumusluetteloiden yhdistäminen on tarpeen yhteisön yhteisen sitoumuslistan luomiseksi, yhteisön oikeuden huomioimiseksi uusien jäsenvaltioiden sitoumuksissa sekä eri jäsenvaltioiden sitoumusten yhtenäisen tulkinnan varmistamiseksi. Sopimukset käsittelevät 13 uudel-

le jäsenvaltiolle tehtyjä sitoumusten heikennyksiä sekä hyvityksenä näistä heikennyksistä 25:lle yhteisön jäsenvaltiolle tehtyjä korvaavia, uusia sitoumuksia. Sitoumusten heikentäminen tarkoittaa Maailman kauppajärjestön jäsenen ulkomaisiin palveluntarjoajiin kohdistaman syrjintämahdollisuuden lisäämistä suhteessa kotimaisiin palveluntarjoajiin; sitoumusten parantaminen tarkoittaa puolestaan syrjintämahdollisuuden vähentämistä. Maailman kauppajärjestön jäsen voi aina myöntää sitoumuksiaan parempaa kohtelua ulkomaisille palveluntarjoajille, eli sitoumukset ilmoittavat syrjinnän enimmäistason. Sitoumukset ja niiden kohteena oleviin palveluihin edelleen sovellettavat rajoitukset kirjataan niin sanottuihin sitoumusluetteloihin.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimukset tulevat voimaan Euroopan yhteisön Maailman kauppajärjestölle erikseen ilmoittamana päivänä. Sopimusten voimaantultua sopimusten mukainen kohtelu myönnetään kaikille Maailman kauppajärjestön jäsenille. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimusten kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sopimusten tavoitteena on Euroopan yhteisön ja sen 25 jäsenvaltion Maailman kauppajärjestössä tekemien, palvelukauppaa koskevien muutettujen sitoumusten hyväksyminen. Sitoumusten sisällöllinen muuttaminen on tarpeen yhteisöoikeuden sisällön huomioimiseksi kolmentoista Euroopan unioniin viimeksi liittyneen jäsenvaltion sitoumuksissa sekä eri jäsenvaltioiden sitoumusten yhtenäisen tulkinnan varmistamiseksi.

Ulkoasiainvaliokunnan saaman selvityksen perusteella Suomen sitoumuksia heikennetään

niin sanottujen yleishyödyllisten palvelujen, valtiontukien sekä tiettyjen lentokoneiden vuokrauspalvelujen osalta. Hyvityksenä näistä heikennyksistä Suomi parantaa sitoumuksiaan televiestintäpalveluissa, rahoituspalveluissa sekä kampaamopalveluissa. Suomen sitoumuksiin tehtyjä sisällöllisiä muutoksia voidaan pitää jokseenkin vähämerkityksellisinä, sillä Suomen lainsäädäntö on ulkomaisten palveluntarjoajien markkinoillepääsyn osalta vähemmän syrjivä kuin Suomen sitoumukset. Osa tehdyistä muutoksista kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan ja osa yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetut sopimukset ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pertti Salolainen /kok
vpj. Markku Laukkanen /kesk
jäs. Eero Akaan-Penttilä /kok
Pekka Haavisto /vihr
Eero Heinäluoma /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Antti Kalliomäki /sd
Ilkka Kanerva /kok
Tanja Karpela /kesk

Kimmo Kiljunen /sd
Katri Komi /kesk
Annika Lapintie /vas
Elisabeth Naucélér /r
Aila Paloniemi /kesk
Ben Zyskowicz /kok
vjäs. Heikki A. Ollila /kok
Erkki Tuomioja /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna Hulkkonen.